

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO  
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

**KHÔNG THỊ NGỌC MAI**

**NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG HEN PHẾ QUẢN Ở  
HỌC SINH TIỂU HỌC - TRUNG HỌC CƠ SỞ  
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN VÀ HIỆU QUẢ  
KIỂM SOÁT HEN BẰNG ICS + LABA**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ Y HỌC**

**THÁI NGUYÊN, 2011**

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO  
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

**KHÔNG THỊ NGỌC MAI**

**NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG HEN PHẾ QUẢN Ở  
HỌC SINH TIỂU HỌC - TRUNG HỌC CƠ SỞ  
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN VÀ HIỆU QUẢ  
KIỂM SOÁT HEN BẰNG ICS + LABA**

**CHUYÊN NGÀNH: VỆ SINH XÃ HỘI HỌC VÀ TỔ CHỨC Y TẾ  
MÃ SỐ 62 72 73 15**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ Y HỌC**

***HƯỚNG DẪN KHOA HỌC***

***GS.TS Trương Việt Dũng***

***PGS.TS Nguyễn Văn Sơn***

**THÁI NGUYÊN, 2011**

## LỜI CẢM ƠN

*Trong suốt quá trình học tập nghiên cứu để hoàn thành luận án tôi đã nhận được nhiều ý kiến đóng góp quý báu và sự giúp đỡ tận tình của các thầy cô, các bạn bè đồng nghiệp và các cơ quan liên quan.*

*Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám đốc, Ban Sau Đại học - Đại học Thái Nguyên. Ban Giám hiệu, Khoa Sau đại học, cùng các Phòng, Ban của Trường Đại học Y Dược Thái Nguyên. Ban Giám đốc cùng toàn thể các Phòng, Ban của Bệnh viện đa khoa Trung ương Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.*

*Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới GS.TS Trương Việt Dũng, PGS.TS Nguyễn Văn Sơn 2 người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tôi tận tình chu đáo trong suốt thời gian nghiên cứu để hoàn thành luận án này.*

*Tôi xin trân trọng cảm ơn GS.TS Hoàng Khải Lập, GS.TS Đỗ Hàm, PGS.TS Đàm Khải Hoàn cùng toàn thể các thầy, cô giáo khoa Y tế công cộng, đã trang bị cho tôi nhiều kiến thức quý báu trong học tập và nghiên cứu.*

*Tôi xin chân thành cảm ơn ông Nguyễn Tiến Dũng Trưởng Phòng giáo dục thành phố Thái Nguyên, đã tạo điều kiện để tôi thực hiện đề tài nghiên cứu.*

*Tôi xin chân thành cảm ơn Tập thể cán bộ khoa Nhi Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên, Bộ môn Nhi Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập.*

*Để góp phần vào kết quả nghiên cứu này là sự giúp đỡ nhiệt tình của Ban giám hiệu, các thầy cô giáo, các bậc phụ huynh và các em học sinh các trường Tiểu học, Trung học cơ sở: Gia Sàng, Phú Xá, Hoàng Văn Thu, Đội Cấn, Quang Trung, đặc biệt là các em học sinh bị hen phế quản đã phối hợp cùng tôi và cung cấp cho tôi số liệu để tôi hoàn thành đề tài nghiên cứu.*

*Cuối cùng tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đối với bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã động viên, giúp đỡ và cùng đồng hành với tôi trong suốt 4 năm qua.*

*Một lần nữa tôi xin được trân trọng cảm ơn.*

**Tác giả: Khổng Thị Ngọc Mai**

## **LỜI CAM ĐOAN**

Đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Tôi xin đảm bảo những số liệu và kết quả trong luận án này là trung thực, khách quan và chưa có ai công bố trong bất kỳ một công trình nghiên cứu nào khác.

## **TÁC GIẢ**

**Không Thị Ngọc Mai**

## NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN ÁN

AIRIAP	Asthma Insights and Reality in Asia – Pacific: Thực trạng kiểm soát hen tại châu Á- Thái Bình Dương
ACT	Asthma Control Test: Bộ công cụ đánh giá kiểm soát hen
BN	Bệnh nhân
CNHH	Chức năng hô hấp
CS	Cộng sự
CSHQ	Chỉ số hiệu quả
DU	Dị ứng
ĐT	Điều trị
GINA	Global Initiative for Asthma: Chiến lược toàn cầu về HPQ
HPQ	Hen phế quản
HS	Học sinh
ICS	Inhaled Corticosteroid: Corticosteroid hít
ISAAC	International Study for Asthma and Allergy in children: Nghiên cứu Quốc tế về hen và dị ứng ở trẻ em.
KSH	kiểm soát hen
KS	Kiểm soát
LABA	Long Acting $\beta_2$ Agonist: Thuốc đồng vận (cường) $\beta_2$ tác dụng kéo dài
LLĐ	Lưu lượng đỉnh
NKHH	Nhiễm khuẩn hô hấp
PEF	Peak expiratory flow: Lưu lượng đỉnh
TB	Trung bình
TH	Tiểu học
THCS	Trung học cơ sở
TS	Tiền sử
TSGĐ	Tiền sử gia đình
TSBT	Tiền sử bản thân
TĐTT	Thay đổi thời tiết
WHO	World Health Organization: Tổ chức Y tế Thế giới
VMDU	Viêm mũi dị ứng



## DANH SÁCH BỆNH NHÂN CAN THIỆP

Stt	Họ và tên	Số bệnh án	Địa chỉ	Ngày can thiệp
1	Nguyễn Quang L	05.012866	THCS Hoàng Văn Thụ	26/1/08
2	Nguyễn Thị Như Q	07.267578	THCS Phú Xá	27/8/08
3	Nguyễn Tuấn Th	04.011939	THCS Gia Sàng	29/5/08
4	Nguyễn Bá D	07.251783	THCS Hoàng Văn Thụ	28/6/08
5	Hoàng Mạnh H	08.063753	THCS Phú Xá	12/9/08
6	Nguyễn Tuấn H	08.101015	TH Gia Sàng	26/12/08
7	Lê Minh Đ	09.130125	TH Hoàng Văn Thụ	15/9/09
8	Phạm Đức M	05.316618	TH Hoàng Văn Thụ	28/6/08
9	Nguyễn Xuân T	08.023472	THCS Hoàng Văn Thụ	3/4/08
10	Đỗ Quang H	04.004060	THCS Gia Sàng	28/6/08
11	Đàm Văn D	08.063748	THCS Phú Xá	2/12/09
12	Nguyễn Tuấn C	05.165337	THCS Hoàng Văn Thụ	28/6/08
13	Nguyễn Đăng Kh	07.010777	THCS Hoàng Văn Thụ	23/11/07
14	Phạm Anh T	08.063766	TH Đội Cấn	12/8/08
15	Hà Thế D	08.063823	THCS Hoàng Văn Thụ	2/7/08
16	Đào Trọng Đ	08.063828	THCS Hoàng Văn Thụ	2/7/08
17	Trần Bảo L	08.063831	TH Đội Cấn	2/7/08
18	Nguyễn Quang H	05.055481	TH Đội Cấn	28/6/08
19	Nguyễn Đ.Tùng L	08.063829	TH Đội Cấn	2/7/08
20	Nguyễn Thị A	08.063817	TH Hoàng Văn Thụ	2/7/08
21	Trần Quốc B	04.077495	TH Đội Cấn	2/7/08
22	Hoàng Sơn T	09.112333	TH Phú Xá	21/5/09
23	Trần Thị Tố U	04.065567	TH Gia Sàng	2/7/08
24	Nguyễn Ngọc A	06.105822	THCS Hoàng Văn Thụ	2/7/08
25	Nguyễn Nguyệt A	07.256723	TH Đội Cấn	2/7/08

<b>Stt</b>	<b>Họ và tên</b>	<b>Số bệnh án</b>	<b>Địa chỉ</b>	<b>Ngày can thiệp</b>
26	Lê Đăng H	06.033064	TH Hoàng Văn Thụ	1/7/08
27	Nguyễn Long V	05.313628	TH Gia Sàng	1/7/08
28	Trần Thị Mai H	08.063774	THCS Hoàng Văn Thụ	1/7/08
29	Trần Mai L	06.001064	THCS Hoàng Văn Thụ	1/7/08
30	Nguyễn Hải Y	08.063772	THCS Quang Trung	1/7/08
31	Định Lê H	0863778	TH Đội Cấn	1/7/08
32	Đặng Tuấn A	08.063785	THCS Gia Sàng	1/7/08
33	Trần Thùy L	05.316076	TH Đội Cấn	28/6/08
34	Phạm Đăng M	08.063771	TH Đội Cấn	1/7/08
35	Ma Khánh L	06.023647	TH Đội Cấn	1/7/08
36	Dương Quang H	08.063767	TH Phú Xá	21/5/09
37	Bùi Trọng H	08.063779	TH Gia Sàng	1/7/08
38	Đông T Thanh H	05.037652	THCS Gia Sàng	1/7/08
39	Lê Anh T	06.151718	THCS Hoàng Văn Thụ	1/7/08
40	Trần T. Khánh L	08.025079	THCS Gia Sàng	1/7/08
41	Đinh Thị H	08.181013	TH Phú Xá	26/12/08
42	Nguyễn Minh T	08.101014	TH Hoàng Văn Thụ	26/12/08
43	Nguyễn Quang M	08.063820	TH Đội Cấn	2/7/08
44	Nguyễn Xuân T	06.147198	THCS Quang Trung	10/4/09
45	Nguyễn Anh T	04.121443	TH Đội Cấn	27/6/08
46	Lê Đức Th	07.010453	TH Đội Cấn	28/6/08
47	Nguyễn Tuấn A	03.002681	TH Đội Cấn	28/6/08
48	Đỗ Khánh L	06.120061	TH Đội Cấn	1/7/08
49	Trương Tuấn A	08.101013	THCS Gia Sàng	26/12/08
50	Trần Khánh L	07.268541	TH Đội Cấn	21/5/09
51	Nguy Lê Thanh H	08.101011	TH Phú Xá	26/12/08
52	Trần Quang M	06.035972	TH Hoàng Văn Thụ	5/1/08

<b>Stt</b>	<b>Họ và tên</b>	<b>Số bệnh án</b>	<b>Địa chỉ</b>	<b>Ngày can thiệp</b>
53	Phạm Quang Đ	05.034373	THCS Quang Trung	2/6/08
54	Hà Trọng Th	07.05786	TH Gia Sàng	21/6/08
55	Phùng Nhật H	05.315408	TH Đội Cấn	28/6/08
56	Ng. Trần Thu Ph	08.181012	TH Hoàng Văn Thụ	26/12/08
57	Đặng Quang H	06.127315	TH Gia Sàng	4/3/08
58	Nguyễn Đình D	08.097489	TH Đội Cấn	11/9/08
59	Vũ Thuỳ D	06.138611	TH Đội Cấn	4/8/09
60	Trần Thị Anh T	08.098267	TH Hoàng Văn Thụ	4/9/08
61	Nguyễn Xuân T	08.099741	THCS Hoàng Văn Thụ	8/9/08
62	Đoàn Thị Tường V	08.181010	TH Đội Cấn	26/12/08
63	Ngô Thị Thảo Tr	07.008960	TH Gia Sàng	21/5/09
64	Lưu Trần T	07.162977	TH Đội Cấn	7/4/08
65	Lê Sĩ H	09.209420	TH Hoàng Văn Thụ	2/12/09
66	Nguyễn Ngọc M	04.032079	TH Phú Xá	7/8/08
67	Nghiêm Kim Ph	09.209419	THCS Phú Xá	2/12/09
68	Nguyễn Tùng D	09209421	TH Phú Xá	21/4/09

## **DANH SÁCH CÁC TRƯỜNG THAM GIA NGHIÊN CỨU**

1. Trường Tiểu học Gia Sàng
2. Trường Tiểu học Phú Xá
3. Trường Tiểu học Hoàng Văn Thụ
4. Trường Tiểu học Đội Cấn
5. Trường Trung học cơ sở Gia Sàng
6. Trường Trung học cơ sở Phú Xá
7. Trường Trung học cơ sở Hoàng Văn Thụ
8. Trường Trung học cơ sở Quang Trung